

Kerholaisten oma lehti!

POLLUX-kerholehti

Koko sivun Virtuaaliviivat, s. 13

Uusi Hevoskooppipalsta, s. 10

Pollux-polekisa alkaa, s. 12

Tietopakettissa käydään poninäyttelyssä, s. 18–20

Paketin yllätykset

Teksti ja kuvat: Satu Pitkänen

Rockfield Scarface on esiintynyt näyttelyssä koko ikänsä. Se oli *concommaron* paras ori poninäyttelyssä 2007 ja *concommaron* näyttelyn paras poni eli Supreme Champion 2008. Omistaja Merja Nurmella on syytä iloon!

Lähdetään poninäyttelyyn!

Hevosnäyttelyt ovat oivallinen tapa tutustua erituisiin ja -ikäisiin hevosiin ja poneihin. Yleensä näyttelyitä järjestetään ratsastuskouluilla ja raviradoilla, ja paikalle saapuu hevosia kaikkialta lähiseuduilta ja joskus kauempaakin. Ehkä sinäkin lähdet seuraavaksi itse paikalle – joko katselmaan tai osallistumaan!

Suomessa järjestettävät poni- ja hevosnäyttelyt voidaan jakaa kolmeen luokkaan:

- Match show't eli "mätsärit" ja harjoitusnäyttelyt, joihin ovat tervetulleita kaikki ponit ja hevoset rotuun, ikään ja sukupuoleen katsomatta. Ainoa rajoitus on, että hevosten on oltava 1.7.2009 alkaen rekisteröityjä.
- Suomen Hippoksen järjestämät viralliset tamma- ja varsanäyttelyt sekä orinäyttelyt, joihin voivat osallistua kaikki rodut, joilla on Suomessa kantakirja (eli Suomen Hippoksen ylläpitämä jalostukseen hyväksytyjen hevosten ja ponien rekisteri).
- Eri rotuyhdistysten järjestämät rotunäyttelyt, jotka on rajattu vain yhdelle tai useammalle rodulle – myös Kansallinen poninäyttely.

Suomessa järjestetään vuosittain noin 150 näyttelyä. Suurimmat näyttelyt ovat yleensä viikonloppuisin, mutta keväällä ja syksyllä Hippoksen näyttelyitä järjestetään myös arkipäivisin. Näissä virallisissa näyttelyissä esitetään tammoja ja varsoja. Muun muassa jalostusasiatuntijoista ja hevoskasvattajista koostuva tuomaristo arvioi niiden rakennetta ja antaa siitä pisteitä, jotka kirjataan muistiin hevosen tai ponin rekisteritehtoihin.

Näyttelykausi loppuu lokakuun lopussa ja alkaa jälleen kevään aikana. Näyttelyiden ajat ja paikat löytyvät kätevästi Hippoksen sivuilta osoitteesta http://www.hippos.fi/hippos/jalostus_ja_kasvatus/index.php.

Perinteisesti ensimmäisenä, jo tammikuun lopussa, esitetään lämminverisiä ravihevos- ja suomenhevosorita Ypäjän Hevosopistolla. Orien arvostelu on erityisen tärkeää, sillä yhdellä orilla voi olla melkein luuta jälkeläisiä, ja niinpä orin ominaisuudet periytyvät kokonaisuella joukolle hevosia.

"Mätsärit" ja harjoitusnäyttelyitä pidetään myös talvella, mutta muuten kevät ja syksy ovat näyttelyiden kiireisintä aikaa. Kesäaikaan tammatt keskittyvät varsomiseen ja varsojen hoitoon, ja silloin näyttelyitä järjestetään vähän.

18

Näyttely ei ole pelkkä kauneuskilpailu

Näyttely vaikuttaa äkkiseltään hevosten missi-kilpailuista, mutta niillä on myös muuta merkitystä. Suomen Hippoksen rakennetuomari ja conemaranponien kasvattaja Tuula Pyöriä korostaa näyttelyiden merkitystä jalostukselle.

– Harrastuskäytössä oleva hevonen on aina arvokas, mutta kun puhutaan huippulokan kilpahevosta tai alkuperäisrotujen edustajista, on tärkeää, että sillä on tiettyjä rodulle tyypillisiä ominaisuuksia. Rotunäyttelyssä ja virallisissa näyttelyissä pyritään löytämään rotujen parhaat yksilöt jalostusläimiksi. Rakennearvostelu on yksi tapa arvioida hevosen laatua. Siinä hevosesta saa ikään kuin "tuoteselosteen", jossa sen ominaisuudet on arvioitu. Rakenne vaikuttaa hevosen kestävyteen ja sitä kautta suorituskykyyn.

Poninäyttelyillä on Suomessa pitkät perinteet, sillä ensimmäinen Kansallinen poninäyttely järjestettiin Ypäjällä jo vuonna 1978. Tuula Pyöriä on ollut aivan alusta asti mukana.

– Ensimmäisessä näyttelyssä olin itse hevosenhoitajana, mutta seuraava reissun tein jo oman ponin kanssa 1980. Oli mielenkiintoista oppia lisää eri roduista, tutustua muihin harrastajiin ja ponikasvatukseen uranuurtajiin. Näyttelyt ovat myös mukavaa vaihtelua arkiseen puurtamiseen tallilla.

Tuula arvioi, että Kansallisella poninäyttelyillä on ollut merkittävä vaikutus suomalaisen ponikannan tason nousuun. Kasvattajilla on tilaisuus verrata ponejaan toisiin samanikäisiin poneihin, ja ulkomaiset tuomarit antavat arvokasta tietoa roduista ja siitä, meneekö kasvatus Suomessa oikeaan suuntaan. Kansallisen poninäyttelyn ansiosta suomalaiset harrastajat ovat myös kiinnostuneet näyttelykulttuurista yleensäkin.

Tuula Pyöriä ja yksivuotias Caragh Emer conemaranorjen rotunäyttelyssä Pernajassa 5. syyskuuta 2008. Emer edustaa Tuulan omaa kasvatusparia kolmannessa polvessa, sillä sen emä sekä emänemä ovat hänen kasvattajeitaan!

Tuulan vinkit näyttelyyn!

Valmistautuminen: Aloita valmistautua näyttelyyn jo hyvissä ajoin. Hevosen tulee olla sopivassa lihaskunnossa ja kiiltävässä karvassa. Ruokinta, liikunta ja kavioiden hoito on oltava kunnossa. Ennen näyttelyä hevonen useimmiten pestään.

Esittäminen: Harjoittele esittämistä, jotta se sujuu kehässä ilman isompia kommuksia. Hevonen on aina edukseen hyvin valmisteltuna.

Letitys: Hevosen harja, häntä, korvatupsut, leuanalus ja vuohiskarvat trimmataan rodulle ominaiseen tapaan. Lämminverisillä ratsuhevosilla on tapana letittää joushet näyttelyä varten. Useimmilla muilla roduilla letittäminen ei ole sallittua. Tämä koskee kaikkia ns. alkuperäisrotuja, joihin kuuluu mm. suomenhevonen ja kaikki ponirodut ratsuponeja lukuun ottamatta.

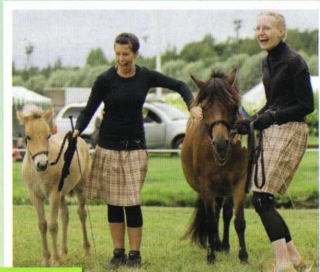
Näyttelyaiheisia linkkejä:
<http://www.poninaytely.com/>
<http://www.ponyla.net/Matchshow/>

19

Hevosen varusteet: Valitse hevoselle sopivat varusteet. Suitsien tulee olla sopivan kokoiset. Remmien leveys valitaan hevosen pään koon mukaan, mutta jos käytettävissä ei ole erillisiä näyttelysuitsia, on paras valita mahdollisimman yksinkertaiset ja hyvälaatuista nahkaa olevat suitsit.

Esittäjän puukeutuminen: Myös hevosen esittäjän on syytä kiinnittää huomiota puukeutumiseen ja esiintymiseen. Siisti asu osoittaa, että esittäjä arvostaa omaa hevostaan niin paljon, että esiintyksen kanssa julkisissa tilaisuuksissa asiallisesti puukeutuneena. Sillä osoittaa myös kunnioitusta näyttelyn yleisöä ja tuomareitakin kohtaan. Eli vaikka näyttelyssä arvostellaan hevosta, myös esittäjän asulla ja käytöksellä on merkitystä. Mitään tiettyjä asuvaatimuksia ei kuitenkaan ole. Riittää kun asu on siisti mutta kuitenkin käytännöllinen ja säähän sopiva. Myös hyvät, juoksemiseen sopivat kengät ovat tärkeitä. Hippoksen näyttelyissä esittäjällä on oltava myös kypärä, ja muutenkin sitä on hyvä käyttää erityisesti oreja esitettäessä.

Aika Luukas valittiin vuoden 2008 poninäyttelyn parhaaksi pikkuvarsaksi. Luukaisen esittäjän Heidi Hyvärisen ja sen emän M.N. Eskimon esittäjän Laura Blomvallin riemulla ei ollut rajoja!

Tärkeitä näyttelypäiviä vuonna 2009:

Ratsuoriipäivät 16.–21.3.2009 (Ypäjä)
Ponioripäivät 3.–5.4.2009 (Ypäjä)
Vernon kansallinen poninäyttely 1.–2.8.2009
Valtakunnallinen varsanäyttely Elma maaseutumessuilla, Helsingin messukeskus, 6.–8.11.2009

Vernon Kansallinen poninäyttely

Viime elokuun ensimmäisenä viikonloppuna Vernon raviradalla riitti tohinaa. Alkamaassa oli jo Vermossa 31. kerran järjestettävä Kansallinen poninäyttely, jossa esiintyisivät kaikki Suomessa kantakirjattavat ponirodut eli *shetlanninponit*.

Tässä ovat palkintojenjoissa vuoden 2008 Kansallisen poninäyttelyn paras poni shetlanninponiori A.S. Namorado ja esittäjä Mira Kippo. Suomessa syntynyt ori palkittiin myös brittiläisen Native Pony Societyn arvostetulla hopeamitaliruseitilla.

conemarat, new forestit, welshit, ratsuponit sekä suomenpienhevoset.

Näyttelyyn ensimmäinen päivä oli varattu nuorille, 1–3-vuotiaille poneille ja sununtai vuorostaan aikuisille poneille sekä suloisille pikkuvarsuille.

Näin näyttelyssä

Kulkekin rodulle oli oma näyttelykehänsä ja luokkansa, joka jakautui vielä iän ja sukupuolen mukaan. Aluksi luokat saapuivat kehään ryhmänä, ja sitten jokainen poni arvosteltiin vielä yksittäin sekä paikallaan seisoen että käynnissä ja ravissa. Lopuksi luokan voittajille jaettiin palkinnot.

Kaikkien luokkien jälkeen jokaisesta rodusta selvisi rodun paras poni eli vuoden voittaja. Viikonloppu päättyi kaikki vuoden voittajat kokoontuivat vielä yhdessä näyttelyyn parhaan ponin eli Best In Show'n valintaan.

Vernon näyttelyssä on ollut vuosi vuodelta enemmän osallistujia. Tällä kerralla paikalle oli saapunut yli 450 ponia, ja ohjelmaan oli lisätty erilaisia näytöksiä sekä kilpailuluokkia mm. ohjassajassa ja agilityssä. Parhaiten roduista oli edustettuna shetlanninponi, joka on Suomen suosituin ponirodot.

20